

ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪਾਪੀ

(ਲੂਕਾ 19:1-10)

ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਤਰਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਲੋਕ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਕ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਜੱਕਈ ਬਾਰੇ ਜਿਹਦਾ ਜਿਕਰ ਭਾਵੇਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।¹ ਸੰਡੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ:²

ਜੱਕਈ ਏਕ ਛੋਟਾ ਆਦਮੀ ਥਾ
 ਵੋ ਬਹੁਤ ਨਾਟਾ ਥਾ
 ਵੋ ਗੂਲਰ ਕੇ ਪੇੜ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਤਾ
 ਔਰ ਯਿਸੂ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਥਾ
 ਏਕ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਉਸ ਰਸਤੇ ਸੇ ਗਏ
 ਉਸਨੇ ਉਪਰ ਦੇਖਾ ਜਬ ਔਰ ਕਹਾ,
 ਔ ਜੱਕਈ ਨੀਚੇ ਉਤਰ ਆ
 ਆਜ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਮੈਂ ਖਾਨਾ ਖਾਉਂਗਾ
 ਆਜ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਨਜ਼ਾਤ ਆਈ ਹੈ!³

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਜੱਕਈ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੱਕਈ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਆਹਲਾ ਸਬਕ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਇਤ ਝੱਟ ਯਾਦ ਆ ਜਾਵੇਗੀ: ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ’’ (ਲੂਕਾ 19: 10)। ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਕਿਸ ਵਕਤ ਕਹੀ ਗਈ ਸੀ? ਇਹ ਆਇਤ ਜੱਕਈ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ, ਆਓ ਲੂਕਾ 19 ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ‘‘ਮਧਰੇ ਕੱਦ ਦੇ ਆਦਮੀ’’ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ‘‘ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪਾਪੀ’’ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਮੈਂ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ‘‘ਛੋਟੇ ਸਬਕ’’ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਸਬਕ (ਲੂਕਾ 19:1, 2)

ਅਧਿਆਇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, 'ਉਹ ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ' (ਆਇਤ 1)। ਯਿਸੂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹ 'ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ' ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਓਧਰ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯਰੀਹੋ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਤਾਰਾਂ ਮੀਲ ਸੀ।

ਇਹ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦੌਰਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਭੀੜ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਯਰੀਹੋ ਵਿਚ ਅੰਨ੍ਹੇ ਬਰਤਿਮਈ ਦੇ ਸੁਜਾਖਾ ਹੋਣ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਘਟਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ (ਲੂਕਾ 18 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਦਰਜ)। ਹੁਣ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ।

ਯਰੀਹੋ ਪੂਰਵ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ।⁴ ਅੱਜ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨਗਰ ਵਿਚ ਜਾਓ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੈਹਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।⁵ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਸ ਨਗਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਇਕ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਯਰੀਹੋ ਖ਼ਜ਼ੂਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ⁶ ਅਤੇ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ। ਹੈਰੋਦੇਸ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਰਖਿਲਾਉਸ ਨੇ ਯਰੀਹੋ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਫ਼ੇਦ ਮਹਿਲ, ਇਕ ਥਿਏਟਰ ਅਤੇ ਇਕ ਅਖਾੜਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।⁷ ਕੁਝ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਦਰੱਖਤ ਲੱਗੇ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਗੁੱਲਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁸ ਇਹ ਸ਼ਹਿਤੂਤ-ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤ,⁹ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵਰਗੇ ਜੰਗਲੀ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਸਨ। ਇਹ ਤੀਹ ਤੋਂ ਚਾਲੀ ਫੁੱਟ ਤਕ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਣੇ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤਕ ਲੱਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਯਰੀਹੋ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਨ। ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖ਼ਜ਼ੂਰ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਫਲ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਵਿਕਦਾ ਸੀ। ਯਰੀਹੋ ਗੁੱਗਲ ਦੇ ਝੰਡਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਮੀਲਾਂ ਤਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਗੁੱਗਲ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਮਲੂਮ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਅਤੇ ਚੈਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹਦੇ ਗੁਣਾਂ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਉਹਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਯਰੀਹੋ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯਰਦਨ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਵੱਸੇ, ਯਰੀਹੋ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਰਦਨ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇਹਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੀ। ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਦਮਿਸਕ, ਸੂਰ, ਅਤੇ ਸੈਦਾ ਨਾਲ; ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਕੈਸਰੀਆ ਅਤੇ ਯਾਘਾ ਨਾਲ; ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਮਿਸਰ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧ ਸਨ। ਯਰੀਹੋ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਮਾਨ ਤੇ ਕਰ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। (ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖਣਾ)

ਯਿਸੂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ਾਇਦ, ਯਰੀਹੋ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਜਾਣ ਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਬਦਲਣੀ ਪੈਣੀ ਸੀ।

‘‘ਅਰ ਵੇਖੋ ਜ਼ੱਕਈ ਨਾਉਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਰਖ ਸੀ’’ (ਆਇਤ 2ੳ)। ‘‘ਜ਼ੱਕਈ’’ ਇਕ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਸੁੱਧ’’ ਜਾਂ ‘‘ਧਰਮੀ।’’ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਜ਼ੱਕਈ ਨੂੰ ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾ ਤਾਂ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਰਮੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ‘‘... ਜਿਹੜਾ ਮਸੂਲੀਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ... ਸੀ^{1੦}’’ (ਆਇਤ 2ਅ)। ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬਦਨਾਮ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।’’ ਮੈਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ‘‘ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ, ਮੈਂ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਂਗਾ!’’

ਮੇਰਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਹੈ ਜੋ ਕਈ ਸਾਲ ਤਕ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਸੂਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਬੜਾ ਭੈੜਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕਿਆ ਉਹਨੇ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲੈ ਲਈ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਅੱਜ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਜ਼ਤ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਲਸਤੀਨ ਵਿਚ, ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਰੋਮੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ! ਨਾਲੇ ਮਸੂਲ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬਣਨ ਲਈ, ਰੋਮੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਰਿਆਇਤ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ (ਜਿਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ)। ਫਿਰ ਰੋਮੀ ਲੋਕ ਉਹਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਹੈ; ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਰੋਮੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦੇ ਸਨ।¹¹ ਇਹ ਲਾਲਚ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਕੰਮ ਸੀ।

ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਦੂਜੇ ਯਹੂਦੀ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰੋਹੀ ਅਤੇ ਗ਼ੱਦਾਰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਿਨਾਗੋਗ (ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਘਰ, ਜਾਂ ਸਭਾ) ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਹਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਸਮਾਜ ਹੋਇਆ ਹੈ-ਅਨੁਵਾਦਕ) ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਾਲਮੁਡ¹² ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਯਹੂਦੀ ਝੂਠ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਸੀ: ਚੋਰ, ਲੁਟੇਰਾ ਅਤੇ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ। ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: ‘‘ਮਸੂਲੀਏ ਅਤੇ ਪਾਪੀ’’ (ਮੱਤੀ 9: 10; ਮੱਤੀ 11: 19; ਲੂਕਾ 7: 34 ਵੀ ਵੇਖੋ); ‘‘ਪਰਾਈ ਕੌਮ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮਸੂਲੀਏ’’ (ਮੱਤੀ 18: 17), ‘‘ਮਸੂਲੀਏ ਅਤੇ ਕੰਜਰੀਆਂ’’ (ਮੱਤੀ 21: 31, 32); ‘‘ਲੁਟੇਰੇ, ਕੁਧਰਮੀ ਅਤੇ ਜ਼ਨਾਹਕਾਰ ... ਇਸ ਮਸੂਲੀਏ’’ (ਲੂਕਾ 18: 11)।

ਜ਼ੱਕਈ ਸਿਰਫ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ‘‘ਮਸੂਲੀਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ’’ ਸੀ।

ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ 'ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਟੈਕਸਜ਼' ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੱਕਈ ਨੇ ਉਸ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਚੁੰਗੀ/ਮਸੂਲ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਚੁੰਗੀ ਲੈਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਨ: ਕੈਸਰੀਆ, ਕਫ਼ਰਨਾਹੂਮ ਅਤੇ ਯਰੀਹੋ। ਜੱਕਈ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਠੇਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੇ ਉਸ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਲਈ ਚੁੰਗੀ ਜਾਂ ਮਸੂਲ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਚੁੰਗੀ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ, ਜੱਕਈ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਯਾਨੀ ਯਹੂਦੀ ਦਾਦਾ ਸੀ।¹³

ਜੱਕਈ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕਿ ਉਹ 'ਧਨਵਾਨ ਸੀ' (ਆਇਤ 2੪)।¹⁴ ਅਸੀਂ ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਚੁੰਗੀ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੱਕਈ ਨੇ ਇਹਦਾ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ।

ਭਲਾ ਜੱਕਈ ਦੀ ਦੌਲਤ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਆਦਮੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਲੱਭਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਕਹੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜੱਕਈ ਕੋਲ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਦੌਲਤ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਰੀਹੋ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਸ਼ਾਇਦ ਓਸੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦ ਯਿਸੂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸਭ ਵੇਖ ਕੇ ਕੁਝ ਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਜੋ ਉਹ ਇਕ ਪਾਪੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਉੱਤਰਿਆ ਹੈ' (ਆਇਤ 7)। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘਿਰਣਾ ਯੋਗ ਆਦਮੀ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇਗਾ-ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕਿਆ ਹੋਇਆ? ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਪਤਨੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਇਹਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ!

ਐਨਾ ਠੁਕਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਐਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੱਕਈ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਪਨ ਦੀ ਇਕ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆਈ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਜਣੇ ਬੇਸ਼ਬਾਲ ਖੇਡਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਮੈਂ ਬੇਸ਼ਬਾਲ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਖੇਡਦਾ ਸਾਂ (ਇਕ ਕੋਚ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਅਤੇ ਅੱਖ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ), ਪਰ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ। 'ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀ ਚੁਣਨ' ਨਾਲ ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁੰਡੇ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਅਖੀਰ, ਜਿਹੜਾ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਉਹ ਮੈਂ ਹੀ ਸਾਂ। ਵੱਡਾ ਮੁੰਡਾ, ਜਿਹਦੀ ਚੁਣਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸੀ ਹੌਕਾ ਭਰ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, 'ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਰੋਪਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ'।¹⁵

ਜੇ ਯਰੀਹੋ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚੁਣਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਜੱਕਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਚੁਣਨਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਟੀਮ ਵਿਚ ਖੇਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਉਹਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਤੁੱਛ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਬੜਾ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਾਣੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਜੱਕਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਾਸਾ ਪਲਟਣ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਦਦ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ (ਮੱਤੀ 11: 19)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੱਤੀ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਮਸੂਲ ਲੈਣ

ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੇਲਾ ਬਣਨ ਲਈ ਸੌਂਦਿਆ ਸੀ (ਲੂਕਾ 5:27)। ਸ਼ਾਇਦ ਮੱਤੀ ਵੀ ਜ਼ੱਕਈ ਦਾ ਦੋਸਤ ਹੀ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਸਬਕ ਨੂੰ ਸੁਣੋ: ਧਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੌਲਤ ਟਿਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ,¹⁶ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਖੁਸ਼ੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਸਬਕ (ਲੂਕਾ 19:3, 4)

“ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ” (ਆਇਤ 3ਓ)। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਅਤੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ।” ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ “ਭਾਲ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ;¹⁷ ਇਸ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਉਤਲੇ ਮਨੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਜ਼ੱਕਈ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਯਰੀਹੋ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਕੀਤਾ।

ਪਰ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੇ, “ਭੀੜ ਦੇ ਕਾਰਣ ਵੇਖ ਨਾ ਸਕਿਆ” (ਆਇਤ 3ਅ)। ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਕਈ ਯਾਤਰੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਖ਼ਬਰ ਅੱਗੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਜਗ੍ਹਾ ਘੇਰ ਕੇ ਰੁਕੇ ਹੋਣਗੇ।

ਜ਼ੱਕਈ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਇਤ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ: “... ਵੇਖ ਨਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਕੱਦ ਦਾ ਮਧਰਾ ਸੀ” (ਆਇਤ 3ਬ)। ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਿਆਂ ਧੱਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਗਲਿਓਂ ਫੜਿਆ, ਉਹਦੀ ਵੱਖੀ ‘ਚ ਕੁਹਣੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਪੈਰ ਚਾੜ੍ਹੇ।¹⁸ ਫਿਰ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਖੜੇ, ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਚੁੱਕ, ਭੀੜ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਛੋਟੀ ਹੀ ਯਿਸੂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ੱਕਈ ਕੱਦ ਛੋਟਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਉਹਦੀ ਝਲਕ ਵੀ ਨਾ ਵੇਖ ਸਕਿਆ।

“ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ” ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਰੁਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕੀ ਯਰੀਹੋ ਵਿਚ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਤੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੱਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਗੀਤ ਬਣਾਏ ਹੋਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਕ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ “ਜ਼ੱਕਈ ਏਕ ਛੋਟਾ ਆਦਮੀ ਥਾ” ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ; ਪਰ ਮੈਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ੱਕਈ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਯਰੀਹੋ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਉਹਦੇ ਮਧਰੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਣਗੇ।¹⁹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੱਦ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।²⁰ ਪਰ “ਮਧਰੇ ਕੱਦ ਦੇ” ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਬੜੇ ਹੀ ਖ਼ਾਸ ਲੋਕ

ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਨੈਪੋਲਿਅਨ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਮੈਂ ਬੱਚਾ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਜੰਗੀ ਯੋਧਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਡੀ ਮਰਫੀ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਦਾ ਬੰਦਾ ਸੀ; ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਫਿਲਮ ਸਟਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਟਾਰ ‘‘ਮਧਰੇ ਕੱਦ ਦੇ’’ ਹੋਏ ਹਨ।²¹ ਆਰਕੀ ਗੈਰਿਸਨ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿਮਾਗ ‘ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਹੋਰ ਮਧਰੇ ਕੱਦ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਨਾ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਦਾ ਉਸਤਾਦ ਹੋਇਆ ਹੈ।²² ਆਰਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਫਾਰਮ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, ‘‘ਮੇਰਾ ਕੱਦ ਛੋਟਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਜੁੱਸਾ ਠੀਕ ਹੈ!’’

ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੱਕਈ ਦਾ ‘‘ਜੁੱਸਾ ਠੀਕ ਸੀ’’; ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਿੰਮਤ ਹਾਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਸੀ ... ਪਰ ਕਿਵੇਂ? ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨੇ ਸੜਕ ਤੇ ਲੱਗੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਜੋ ਜਲੂਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਸਨ-ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਾਨ ਆ ਗਈ।

‘‘ਸੋ ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੌੜ ਕੇ ਇੱਕ ਗੁੱਲਰ ਦੇ ਬਿਰਛ ...’’ ਵੱਲ ਗਿਆ (ਆਇਤ 4ਏ)। ਉਸ ਜਮਾਨੇ ਵਿਚ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੁਤਬੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਦੌੜਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ, ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਜੱਕਈ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਟੰਗਦਿਆਂ, ਉਹਨੇ ਨਿੱਕੀਆਂ-ਨਿੱਕੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨਾਲ ਦੌੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭੀੜ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਉਹ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਜਾਂਦੀ ਭੀੜ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਿਆ।

ਜੱਕਈ ‘‘ਗੁੱਲਰ ਦੇ ਬਿਰਛ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਭਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਓਸੇ ਰਸਤਿਓਂ ਲੰਘਣਾ ਸੀ’’ (ਆਇਤ 4ਅ)। ਜੱਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਰੱਖਤ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਇਕ ਟਹਿਣੇ ਤੇ ਲੱਤਾਂ ਦੇਵੇਂ ਪਾਸੇ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਦੌੜ ਕੇ ਦਰੱਖਤ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਸ ਹਰਕਤ ਨਾਲ ਉਹ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ! ²³ (ਮੈਂ ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਦੌੜਦਾ-ਦਰਖਤ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ!) ਜੱਕਈ ਨੇ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ-ਚਾਹੇ ਉਹ ਭੀੜ ਹੋਵੇ, ਉਹਦਾ ਕੱਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਹਦਾ ਘੰਮਡ ਹੋਵੇ!

ਮੂਸਾ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਤੇ ਸਾਡੇ ਛੋਟੇ ਸਬਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਹੈ: ‘‘ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ... ਯਹੋਵਾਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਪਾਓਗੇ ਜਦ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਲੱਭੋਗੇ’’ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 4:29)। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ‘‘ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਉਸ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਕੱਸ ਕੇ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਸਿਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੋਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਿਆ। ਜਦ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜਵਾਨ ਬੜਾ ਹੀ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਚੋਅ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਜਦ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਲੱਭੋ ਜਿਵੇਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਤੜਫ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੋਗਾ!’’ ਜੱਕਈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਜੀਅ ਜਾਨ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ! ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵੀ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹੀ ਤਾਪ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 8:32)!

ਤਰਸ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਬਕ (ਲੂਕਾ 19:5-7)

“ਪਰ ਯਿਸੂ ਜਾਂ ਉਸ ਥਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਤਾਰਾਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਕੇ” (ਆਇਤ 5ਉ)। ਕਿੰਗ ਜੇਮਸ ਵਾਲੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ “ਉਹਨੇ ਉੱਪਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਕੇ, ਉਹਨੂੰ ਵੇਖਿਆ” ਹੈ। ਜ਼ੱਕਈ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਵੇਖ ਲਿਆ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਾਲੀ ਆਇਤ ਯਾਦ ਰੱਖੋ (ਆਇਤ 10)। ਇਕੱਲਾ ਜ਼ੱਕਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਯਿਸੂ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

“ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਹੇ ਜ਼ੱਕਈ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਆ” (ਆਇਤ 5ਅ)। ਜ਼ੱਕਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਹਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ!²⁴ ਯਿਸੂ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਸੀ: ਉਹਦਾ ਨਾਂਅ, ਉਹਦੀ ਲੋੜ, ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦਰਦ ... ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤਕ।

“ਹੇ ਜ਼ੱਕਈ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਉਤਰ ਆ ... ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਘਰ ਰਹਿਣਾ ਹੈ” (ਆਇਤ 5ਬ)। ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ? ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਖਾਣੇ ਤੇ ਬੁਲਾ ਲਿਆ! ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਹੋਈਏ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਹਾਂ ਕਿ “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਖਾਣੇ 'ਚ ਅੱਜ ਕੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ?”²⁵ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇਗਾ? ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ-ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ੱਕਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਹਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰੱਬੀ ਲੋਕ ਮਸੂਲੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਨਾ ਹੀ ਫ਼ਰੀਸੀ, ਸਦੂਕੀ ਜਾਂ ਗ੍ਰੰਥੀ। (ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ੱਕਈ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿਆਫ਼ਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਤ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਹੁੜਦਾ।) ਨਹੀਂ, ਜ਼ੱਕਈ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਉਣਾ ਸੀ- ਸੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਬੁਲਾ ਲਿਆ।

“ਰਹਿਣਾ ਹੈ” ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ: “ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਘਰ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।” ਯਿਸੂ “ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ,” ਅਤੇ ਜ਼ੱਕਈ ਗੁਆਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਵੱਲ ਵੇਖ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਾਣ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ੱਕਈ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੁਕਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਘਰ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ!”

ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜ਼ੱਕਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 3:20 ਵਿਚ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲੌਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਵੇਖ, ਮੈਂ ਬੂਹੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਅੰਦਰ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖਾਏਗਾ।” ਯਿਸੂ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੜਨ ਲਈ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਖਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ੱਕਈ ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਵੜਨ ਦੇਣ ਲਈ “ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ” ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। (ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖਲੋ ਕੇ ਵੀ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ

ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦਈਏ ਜਾਂ ਨਾ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੇ ਹੈ।) ਜ਼ੱਕਈ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ? ‘‘ਤਾਂ ਉਹ ਛੇਤੀ ਉੱਤਰ ਆਇਆ’’ (ਆਇਤ 6ੳ)। ਉਹਨੂੰ ਦਰਖਤ ਤੋਂ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਉੱਤਰਦੇ ਵੇਖੋ; ਉਹਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ‘‘ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ ਭਾਉ ਕੀਤਾ’’ (ਆਇਤ 6ੳ)। ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ੱਕਈ ਬੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵਧ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।²⁶ ਖੁਸ਼ੀ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਾਲਟ ਡਿਜ਼ਨੀ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਬੱਚੇ ਸਕਰੂਜ ਮੈਕਡਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ‘‘ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਬੱਤਖ਼ ਹੈ।’’ ਸਕਰੂਜ ਮੈਕਡਕ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਧਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਇਕ ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੂਲ ਹੈ। ਸਕਰੂਜ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੂਲ ਵਿਚ ਗੋਤਾ ਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਨ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਤਰਨਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸਕਰੂਜ ਮੈਕਡਕ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਕਾਰਟੂਨ ਕਰੈਕਟਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਭਣ ਦਾ ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਜ਼ੱਕਈ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਲਤ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਓਦੋਂ ਆਈ ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤਰਸ ਖਾਧਾ।

ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ²⁷ ਆਇਤ 7 ਭੀੜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦੱਸਦੀ ਹੈ: ‘‘ਤਾਂ ਸਭ ਵੇਖ ਕੇ ਕੁੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਪਾਪੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਉੱਤਰਿਆ ਹੈ।’’ ‘‘ਸਭ’’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ: ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਬੁੜਬੁੜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਯਰੀਹੋ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬੁੜਬੁੜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਰ ਕੋਈ ਨਰਾਜ਼ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਅਕਸਰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦਾ ਮਕਸਦ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 15)। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣ ਲਈ ਉਹਦੀ ਮੁਖ਼ਾਲਫ਼ਤ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਨਵੇਂ ਨਰੋਇਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਕੀਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ’’ (ਮੱਤੀ 9: 12)। ਪਰ ਉਹਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਔਖਾ ਸਬਕ ਸੀ (ਮੱਤੀ 9: 11; 11: 19; ਮਰਕੁਸ 2: 16; ਲੂਕਾ 5: 30; 7: 34)।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਰਸ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਬਕ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਭ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਪਾਪ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਬਦਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਯਿਸੂ ਉਹਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੀਏ!

ਤੌਥਾ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਬਕ (ਲੂਕਾ 19:8)

ਲੂਕਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੋਗੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਉਹਦੇ ਘਰ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਰਿਹਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਛੂਹਿਆ? 8 ਆਇਤ ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ: ‘‘ਪਰ ਜ਼ੱਕਈ ਨੇ ਖੜੋ ਕੇ’’ (ਆਇਤ 8ੳ)।

ਜੱਕਈ ਜੋ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਇਕ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਹੈ, ‘ਅਤੇ ਖਲੋ ਕੇ ਜੱਕਈ ਨੇ ਕਿਹਾ।’²⁸ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਣੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤ ਸਨ, ਜੱਕਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਖਾਣੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਜੱਕਈ ਪੈਰਾਂ ਭਾਰ ਖਲੋ ਗਿਆ।

ਜੱਕਈ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ: ‘ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਵੇਖ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਅੱਧਾ ਮਾਲ ਕੰਗਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ...’ (ਆਇਤ 8ਅ)। ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ‘ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ’ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੈ²⁹—ਮੂਲ ਵਿਚ, ‘ਮੈਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।’ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ; ਉਹ ਲੋਕ ਦਿਨ ਰਾਤ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਜੱਕਈ ਹੱਥ ‘ਚ ਸਿੱਕੇ ਭਰ ਕੇ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੈਰਾਨ ਮੰਗਤੇ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣਗੇ!³⁰

ਜੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੋਕ ਬੁੜਬੁੜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਹਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

ਜੱਕਈ ਨੇ ਆਪਣਾ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ: ‘ਅਰ ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਉੱਜ ਲਾਕੇ ਕੁਝ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ’ (ਆਇਤ 8੯)। ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ, ਇਹ ਅੱਵਲ-ਦਰਜੇ ਦਾ ਸ਼ਰਤ ਸਹਿਤ ਵਲ ਵਾਕ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਸੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ (ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜੱਕਈ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਈ ਲੋਕ ਸਨ)।

‘ਚੌਗੁਣਾ ਮੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ’ (ਆਇਤ 8ਸ)। ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਕੋਈ ਚੋਰ ਆਪਣੀ ਚੋਰੀ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੋਰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ (ਗਿਣਤੀ 5: 7; ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 6: 5)। ਜੇ ਉਹਨੇ ਸੌ ਰੁਪਏ ਚੁਰਾਏ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਵੀਹ ਮੋੜਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੁਗਣਾ ਜਾਂ ਚੌਗੁਣਾ ਵੀ ਮੋੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ (ਕੂਚ 22: 1, 4, 7), ਪਰ ਜੱਕਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਜੱਕਈ ਨੂੰ ਚੌਗੁਣਾ ਮੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੋੜਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਉਹਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ, ‘ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਲਏ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ 400 ਮੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ!’

ਜੱਕਈ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਬਾਈਬਲ ਮੁਤਾਬਕ ਤੌਬਾ ਦੇ ਖਾਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ‘ਤੌਬਾ’ ਸ਼ਬਦ ਮਿਸ਼ਰਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਮਨ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਬਦਲਣਾ।’ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੇ, ਇਹਦਾ ਅਰਥ ਘਾਘ ਬਾਰੇ ਮਨ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਾਪ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਣ ਦੀ ਠਾਣ ਲਈ ਹੈ। ਤੌਬਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਇਨਸਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ‘ਇਨਸਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਹੋ ਸਕੇ’ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਾਮੁਮਕਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ

ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:23, 38), ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਇਸ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਸੂਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ: ‘‘ਤੋਬਾ ਦੇ ਲਾਇਕ ਫ਼ਲ ਦਿਓ’’ (ਲੂਕਾ 3:8)। ਉਸ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਜਿਹਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ‘‘ਪਿੱਛੋਂ ਪਛਤਾ ਕੇ ਗਿਆ’’ (ਮੱਤੀ 21:29)। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਤੋਬਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਨ ਬਦਲੀ ਦਾ ਔਖਾ ਭਾਗ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਤੋਬਾ ਹੈ। ਤੋਬਾ ਲਈ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮਨ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤੋਬਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਐਨਾ ਕੁ ਪਿਘਲ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਬਦਲੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਦਲੇ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।³¹

ਜ਼ੱਕਈ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ! ਸਾਡੇ ਲਈ ਤੋਬਾ ਤੇ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਬਕ (ਲੂਕਾ 19:9, 10)

ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ੱਕਈ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: ‘‘ਅੱਜ ਇਸ ਘਰ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਆਈ’’ (ਆਇਤ 9)। ਮੁਕਤੀ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਆਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਜ਼ੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਸੀ-ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ੱਕਈ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਤਰਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ, ‘‘ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਇਹ ਵੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ’’ (ਆਇਤ 9ਅ)। ਫ਼ਰੀਸੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜ਼ੱਕਈ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ੱਕਈ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦਾ ਅਸਲੀ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:29; ਰੋਮੀਆਂ 4:12; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:7 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਫ਼ਰੀਸੀ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਖੂਨ ਤੇ ਘਮੰਡ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅਸਲੀ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਹਦੇ ਬਾਅਦ, ਦਿਲ ਟੁੰਬਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ: ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ’’ (ਆਇਤ 10)। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਯਾਨੀ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਵਾਰ ‘‘ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ’’ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ‘‘ਬਚਾਏ ਹੋਏ’’ ਦਾ ਉਲਟ ਸ਼ਬਦ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਪਰ ‘‘ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ’’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ, ‘‘ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬੇਕਾਰ ਹੈ।’’ ਇਸ ਅਰਥ ਨੂੰ ਲੂਕਾ 15 ਵਿਚ ਦੱਸੀਆਂ ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਸਿੱਕੇ, ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਭੇਡ ਅਤੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ

ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ (ਮੱਤੀ 5: 13-16)!

ਪਰ ਇਹ ਆਇਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਜੀਬ ਭਾਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਆਇਆ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ‘ਭਾਲਣ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਲਗਨ ਨਾਲ ਲੱਭਣਾ, ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਉਸ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। ਯਿਸੂ ਸਾਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਹੋਈਏ ਜਿੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੀਏ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ!

ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਬਕ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ। ਯਿਸੂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਯਰੀਹੋ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਔਖਾ ਪੈਂਡਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਲੀਬ ਤੇ ਮਰ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹੀ ਸੀ। (ਜਦ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਸ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਰਹੇ!)

ਜ਼ੱਕਈ ਲਈ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਨ ਸੀ ਜਦ ਇਹ ‘ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪਾਪੀ’ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ‘ਵੱਡਾ ਮਧਰਾ’ ਬਣ ਗਿਆ!³²

ਸਾਰ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ੱਕਈ ਬਣਾਉਣਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਮਧਰੇ ਕੱਦ ਦੇ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਦਰਖਤ ਤੇ ਬੈਠੇ’³³ ਹਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਸੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਜੋ ਵੀ ਹਾਲਤ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹੋਈਏ, ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਾ ਹੈ।’ ਜ਼ੱਕਈ ਵਾਂਗ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਚਾਹੀਏ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸ ਸਵੇਰ ਜ਼ੱਕਈ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਕਿੰਨਾ ਰੋਮਾਂਚ ਭਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਹੀ ਉੱਠੇ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।³⁴ ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖੜੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਨ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ‘ਅੱਜ ਮੁਕਤੀ [ਤੁਹਾਡੇ] ਘਰ ਆਈ ਹੈ!’

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਸਭ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਜੱਕਈ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇ ਹੱਥ ਖੜੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ²ਇਹ ਗੀਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ³ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ, 'ਆਜ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਮੈਂ ਚਾਏ ਪੀਉਂਗਾ' ਵੀ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। 'ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ⁴ਯਹੀਹੋ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੁੱਲ ਸੱਤ ਤੈਹਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ⁵ਇਹਨੂੰ 'ਖਜੂਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ⁶ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕ ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕਲਿਓਪੈਟ੍ਰਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ⁷ਇਹ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਹੈ। NIV ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਗੁੱਲਰ-ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਰੁੱਖ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁸NASB ਦੇ ਆਰੰਭਿਕ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚ ਸਹਿਤੂਤ-ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁹KJV ਵਿਚ 'Republican' ਹੈ, ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ, ਪਬਲੀਕਨ, ਪਬ ਯਾਨੀ ਬੀਅਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

¹⁰ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮਹਿਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ 'ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜੋ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਕ ਨਾ ਲਓ' (ਲੂਕਾ 3: 13)। ¹¹ਤਾਲਮੁਡ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਟੀਕਾ ਸੀ। ¹²'ਮਾਫ਼ੀਆ' ਅਤੇ 'ਦਾਦਾ' ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ¹³ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਕਈ ਪੂਰੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਜੱਕਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਦਮਾਸ਼ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਮਹਿਸੂਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ¹⁴ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਅਨੁਭਵ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ। ¹⁵ਹੜ੍ਹ, ਤੁਫਾਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੁਡਸੇਨੀਆ, ਆਰਕੈਂਸਾ, ਜਿਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ 1952 ਵਿਚ ਆਏ ਤੁਫਾਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ¹⁶ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:6 ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਦਿਓ, ਜਿਥੇ 'ਭਾਲ' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ 'ਤਾਲਿਬ' ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁷ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਭੀੜ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਜੱਕਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਹਨੇ ਉਹਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਐਨਾ ਤਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ¹⁸'ਜੱਕਈ ਏਕ ਛੋਟਾ ਆਦਮੀ ਥਾ; ਹਾ, ਹਾ, ਹਾ, ਹਾ, ਹਾ, ਹਾ, ਹਾ, ਹਾ' ਵਰਗਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹⁹ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਛੋਟੇ ਕਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਖੜੇ ਹੋ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

²⁰ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਕ ਸਟਾਰ ਐਲਨ ਲੈਡ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਡਡਲੀ ਮੂਰ, ਡਸਟਿਨ ਹੋਫਮੈਨ ਅਤੇ ਡੈਨੀ ਡੇਵਿਟੋ ਹਨ। ਬੇਸ਼ਕ, ਛੋਟੇ ਕੱਦ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਵੀ ਫਿਲਮ ਸਟਾਰ ਹਨ। ²¹ਲੋਨ ਵੁਲਫ, ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਵਿਚ, ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਕੀ ਗੈਰਿਸਨ ਹੀ ਟੀਚਰ ਸੀ। ²²ਜਦ ਮੇਰਾ ਪੋਤਾ ਸੇਥ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦਰੱਖਤ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਤੇ, ਸੇਥ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ! ²³ਮੇਰਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜੱਕਈ ਦਾ ਨਾਂ ਓਵੇਂ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੌਣ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 2:24, 25; ਲੂਕਾ 6:8; 11:17 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ²⁴ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, 'ਜੇ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਪਵਾਂ ਅਤੇ ਕਹਾਂ, 'ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਖਾਣਾ ਖਾਵਾਂਗਾ। ...?' ²⁵ਲੂਕਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਆਨੰਦ ਇਕ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। 'ਆਨੰਦ' ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ²⁶ਲਿਖਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਜੱਕਈ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਏ। ²⁷KJV ਅਤੇ NIV ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ²⁸KJV ਅਤੇ NIV ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ²⁹ਜੀਜ਼ਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਜੱਕਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਏ ਮੰਗਤਿਆਂ ਵੱਲ ਸਿੱਕੇ ਸੁੱਟਦਿਆਂ ਹੱਸਦੇ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜੱਕਈ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਯਕੀਨਨ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

³⁰ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਾਡੀ ਮਨਬਦਲੀ ਸਾਨੂੰ ਜੱਕਈ ਵਾਂਗ ਦਿਆਲੂ ਨਹੀਂ

ਬਣਾਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਬਦਲੀ ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।³² ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜੱਕਈ, ਉਸ ਰਾਹ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਲੈਮੰਟ ਆਫ਼ ਅਲਗਜ਼ੈਂਡਰੀਆ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੱਕਈ ਕੈਸਰੀਆ ਦਾ ਇਕ ਬਿਸ਼ਪ (ਐਲਡਰ) ਬਣ ਗਿਆ।³³ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਢੰਗ ਜਾਣਨ ਦੀ ਘਾਟ।'³⁴ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਹੈ: 'ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੋਗੀ ਕਿ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।'

ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕੀ ਸੰਨਦੇ ਹੋ?

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ, ਉੱਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਵਿਚ ਇਕ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਨਾਲੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਢੇਲਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਓਧਰੋਂ ਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਹਨੂੰ *ਗੀਦਾ ਜਿਹਾ ਢੇਲਾ* ਸਮਝ ਕੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ *ਇਕ ਭਾਰਾ ਜਿਹਾ ਢੇਲਾ ਹੈ*, ਅਤੇ ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚ ਅਟਕਾਉਣ ਲਈ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਉਸ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਾਗੇ ਖਲੋ ਕੇ *ਸੋਨੇ ਦਾ ਇਕ ਢੇਲਾ* ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪੂਰਵੀ ਪਰਬਤ ਮਾਲਾ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਢੇਲਾ ਸੀ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਉਹਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਗਲੀਲ ਦੇ ਇਕ ਦੇਹਾਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਇਕ ਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਸੁਣਨ ਲਈ ਰੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਉਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ! *ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਕੀ ਲਗਦਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਉਹ ਕਿਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ? ਤੁਹਾਡਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਕ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਵਾਬ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।*

*1001 ਸਟੋਰੀਜ਼ ਫ਼ਾਰ ਚਿਲਡਰਨ
ਵਾਲਟਰ ਬੀ. ਨਾਈਟ*